

pa, ki ga stavim svojim nasprotnikom, je, ali jim je znan kak narod bodisi v starem, srednjem ali novem veku, kateri bi bil ohranil svojo narodnost, svoj narodni jezik, potem ko si je že prisvojil jezik svojega mogočnejšega, bolj razvitega, od vlade na vsak način podpiranega soseda. Naroda, kojega masa bi govorila dva jezika, lastnega in tujega, ni, ampak vsak tak narod je še izginil popolnoma in se v močnejšem potopil. Ta usoda nas čaka, če se uresničuje naklepi naše Narodne stranke, da se bodo otroci v ljudski šoli popolnoma (!) nemški naučili. Edino, kar nas tolaži, je, da večina pristašev nove stranke sama prav dobro ve, da to ni mogoče, ampak to je le pesek v oči, to je le mamilo, češ: »Ali vidiš, kako slabi so bili tvoji bivši voditelji. Niti nemščine ti niso privoščili. Pridruži se nam, potem se bodo tvoji otroci v ljudski šoli popolnoma nemščine priučili.« Mi ugovarjamo najodločnejše proti temu, da se smatra ljudska šola kot predmet, s katerim bi se pridobivala priljubljenost pri ljudstvu.

Konečno le še par besed v obrambo. Naj mi moj nasprotnik v »Nar. Listu« dokáže zavijanjé resnice in neresnične navedbe. Če tega ne more, se postavim na stališče, da me »Nar. List« in njegov dopisnik ne moreta žaliti. Kar se smešenja tiče, naših »mladih« ni treba smešiti, kajti oni se sami dosti smešijo s svojimi zmedenimi članki.

Politični ogled.

Državni zbor stopi menda še le dne 9. t. m. skupaj. Med tem bodo delegacije v Budapešti končale svoje delo.

Deželni zbori. V vseh deželnih zborih, ki so sedaj med Božičem in Novim letom zborovali, so se tožili zaradi slabega denarnega stanja. Največ stanjajo šole, pri katerih ima dežela in občina le malo govoriti, nositi pa vse stroške. Nekateri poslanci so zahtevali, da prevzame večino stroškov za šolo država.

Volilna dolžnost. Na Nižnjem Avstrijskem je sklenil deželni zbor volilno dolžnost.

Štajerski deželni proračun za l. 1907 izkazuje skupne potrebe 27.528.586 K, pokritja pa 15.370.858 K. Primanjkljaj 12.157.728 K se bo pokrili večinoma z deželnimi dokladami. Ta proračun je v primeri z onimi za tekoče leto za okroglo 1.150.000 K višji. Izmed posameznih postavk omenimo: v šolske namene 11.750.063 K, v dobrodelne in zdravstvene namene 8.548.969 K, deželna kultura 2.486.122 K, deželna uprava 773.438 K, deželni gasilski zaklad 61.000 K, za snovanje rajfajzenovk 12.980 K.

Štajerski deželni zbor. V prvi seji dne 27. t. m. so slovenski poslanci stavili sledeče predloge ozir. vložili te-le interpelacije: Predlog poslancev Robiča, dr. Ploja, dr. Jurtele in tovarišev, da se še v tem zasedanju predloži deželnemu zboru načrt novega volilnega reda s splošno, enako in neposredno volilno pravico. Istotako se naj predloži nov deželnozborni red in pri razdelitvi volilnih okoliš se naj gleda na narodnostne meje. Poslanec Rožkar zaradi ustanovitve slovenske kmetijske šole; dr. Hrašovec zaradi ustanovitve novih slovenskih podružnic »Kmetijske družbe«, ker so se doslej iz političnih razlogov opuščale; dr. Jankovič zaradi razdelitve podpov po uimah poškodovanih v političnem okraju Brežice, Roš, ker se je več učiteljem odrekel dopust, ko so se hoteli vdeležiti čebelarkega poučnega tečaja v Ljubljani; Robič zaradi slabih zvez in prometnih razmer sploh na južni železnici. Nemški poslanci so stavili predlog, da se uvede volilna dolžnost. Vsak mora iti voliti, sicer se kaznuje z denarno globo. V odseke so bili voljeni sledeči Slovenci: v finančni odsek: dr. Hrašovec in dr. Ploj; v občinski odsek: dr. Jurtele.

Slovenski škofje in ljudstvo. Ko je bila v gosposki »ornici sprememba volilne pravice na dnevnem

redu, prihitela sta tudi slovenska škofa, mariborski dr. Napotnik in ljubljanski dr. Jeglič na Dunaj, da sta glasovala za volilno pravico ter s tem pokazala svoje demokratično, ljudstvu prijazno mišljenje. To si bo ljudstvo tudi zapomnilo, posebno ker ve, da je liberalna gospoda po mestih zabrtno rovala proti temu, da se ljudstvu da več pravice v politiki.

Prihodnje državnozbornske volitve se bodo vršile v drugi polovici meseca maja 1907.

Koroški deželni zbor je povišal učiteljem plače. To stori vsakokrat pred državnozbornskimi volitvami, da bi rajši agitirali za nemško-narodne kandidata. Slovenski poslanec Grafenauer je to nemški večini odkrito povedal.

Deželni odbor in naši kmetje. Deželni odbor štajerski priredi tudi letos viničarske tečaje, na katere vabi kmečke in viničarske fante s posebnim razglasom. Prošnje je vložiti do 1. januarja 1907. Mi smo dobili ta razglas 28. decembra 1906, izdan pa je 26. oktobra 1906. Mi vprašamo deželni odbor, zakaj se nam ni prej doposlal ta razglas? To se pravi za norca imeti naše kmete, češ, izveš lahko, da je tečaj, toda prositi ne moreš, ker je prepozno.

Šesti avstrijski katoliški shod bo letošnje leto. Pripravljali odbor se je že sestavil. Med katoliškimi strankami v Avstriji vlada razveseljivo gibanje.

Rusija. Vlada je postrila predpise glede na strazjenje meje in na pregledovanje putnih listov. Židovje in njihovi pristaši še vedno rujejo po Rusiji ter povzročajo nemire.

Francija. Dne 21. dec. je predložila vlada zbornici zopet nov zakon, ki določa, da izgube oni duhovniki pokojnino, ki brez dovoljenja vlade in brez vedenja občinskih predstavnikov izvršujejo bogoslužje. Župnišča in cerkve se vzamejo cerkvi ter izroče občinam oziroma vladi. Več duhovnikov je že bilo kaznovanih, ker so brez dovoljenja županov maševali. Boj proti cerkvi vodita sedaj ministrski predsednik Clemenceau, ki je žid, in naučni minister Briand, ki je protestant. Ni torej čnda, da stoji vse židovski in liberalni listi ob strani teh dveh mož.

Razne novice.

* **Naš list.** Veselo novo leto! Za nas je 41 leto našega izhajanja! Vabimo, da si kmečko ljudstvo z obilnim pristopom naroča svojega starega prijatelja in bojovnika. Naj bi ne bilo hiše kjer bi ne bil naš list naročen. Kmetje, posestniki, razširjajte svoje glasilo!

* **Slovenska kmečka zveza** bo že prihodnje dni razposiljala vabila k ustanovnemu shodu. Kdor bi ga ne dobil in želel priti na shod, naj to naznani na naslov: Ivan Rožkar, deželni poslanec, Sv. Jurij v Slov. goricah, Štajersko.

* **Imenovanje.** Naš rojak č. g. Ivan Držanič, dekan v Smohorju na Koroškem, je imenovan za častnega kanonika papeževnega z naslovom monsignore. Čestitamo!

* **Osebnosti.** Naš premil knez in škof so nekoliko oboleli ter so valed tega izostali novoletni sprejemi. — Ravnatelj dijaškega semenišča g. prof. J. Zidanšek je zadnji teden na ulici vsled opolzkega snega tako nesrečno spodrknil, da si je levo roko močno poškodoval. — Na Dunaju je bil promoviran doktorjem modroslovja gosp. Viktor Tiller. — Davčni oficijal gospod Jurij Pichler v Mariboru je imenovan za davkarja. — Poštna oficijantinja gđe. Marija Pungerešek je prestavljena iz Voitsberga v Maribor.

* **Zahtevajte slovenske uradnike!** V Rogatecu je izpraznjeno mesto davkarja. Graški nemški listi že pozivljajo vlado, naj ne imenuje kakega Slovenca za to mesto, ampak Nemca. Tako skrbijo Nemci, da spravijo svoje si-

„Stvar je pa težka“, reče gospodar. „Menda vendar nimaš stroja za šivanje?“

„Kaj še“, pravi Miha. Vsi se smejejo in silijo hlapca, naj koš odkrije in izprazni. Miha pa odločno pove, da mora Urška to storiti, njej je prinesel celo stvar.

Domači hlapec je bil mnenja, da je v košu najbrž meso, ker so večeraj pri Gorjancu klali.

„Najbrž imaš prav“, se smeje Miha.

„Pa v košu!“ se začudi gospodar. „Potem si moral prinesiti pol teleta.“

„Da, da, — celo, celo!“ odgovori Miha smeje „in še cel kup drugih stvari — prav lepih.“

Ždaj Urška ni več mogla radovednosti premagovati; stopila je h košu ter začela slamo odjemati. — Ko pa pride malo bolj globoko, skoči v košu bliskovito hitro siva pošast kvišku, se postavi na noge in zatrobí:

„Dobro jutro, Urška.“

Urška se grozovito prestraši in z groznim krikom skoči proč.

Koš se provrže. Še predno more Urška usta odpreti, se oglasi strašen glas še jedenkrat:

„Srečno novo leto, Urška!“

Ždaj prikobaca šlovska postava iz koša ter si skuša odvezati z glave rjuho in pred družbo je stal Gorjancov Janez. Urška, ki se je še tresla od strahu na vsem telesu, je postala rumena in zelena od jeze.

„Urška, zdaj ti še enkrat želim veselo novo leto“, de smeje Janez.

„Pusti me pri miru“, se jezno odreže Urška in jo popiha ven.

Še le čez dolgo časa so spravili Urško zopet v hišo — in ker jo je Janez s skesanim srcem prav ponižno prosil odpuščanja, se je tudi ona zopet nasmejala. Kmalu je bila zaroka, poroko so določili na svočnico. Pri pojedini je osteval sicer Janez hlapca, zakaj je tako malo spoštljivo govoril o svojem gospodarju, a Urška ga je branila trdeč, da je govoril samo resnico. Razven tega je obljubila Janezu, da ga bo prihodnjič z voščilom že drugače prehitela. A Janez je le dobil Urško za ženo.

nove k boljši službi in da podpirajo z uradniki oslabeledo nemštvo po pravici nemštvo po naših mestih in trgih. Kmetje, vaša dolžnost je, da se tudi potegujete za svoje ljudi in da zabranite prihod takim ljudem, ki vas sovražijo in psovajo. Kjerkoli je kako uradniško mesto prosto, morate zahtevati slovenskega uradnika. Klic: Proč z nemškimi uradniki! mora zadoneti po celem Spod. Štajerju.

* **„Naš dom“** bo z novim letom redno prinašal slike. „Gospodarju“ bo brezplačno priložen, sicer pa stane 1 K za celo leto. Prijatelji, širite list, posebno med mladino.

* **Šolske zdravnike** bodo uvedli, kakor se poroča, v Avstriji. Šolski zdravniki bodo morali nadzirati zdravstveno stanje šolske mladine in jo opozarjati na možne nevarnosti. V ta namen bodo morali pregledati mladino v šoli in ukrepati, kar potreba. Šolski zdravnik bo dolžan preiskati začetkom šolskega leta vse otroke in določiti, kateri naj se oprosti n. pr. telovadbe, petja, ročnih del itd. Med letom bo moral večkrat obiskati šolo in v nenadnih nesrečah priskočiti takoj na pomoč. Za te posle se mu odkaže 40 K za vsak razred. Ker je v Avstriji okoli 60.000 razredov, bi stala ta nova naprava okoli 2.400.000 K.

* **Poučni tečaj za babice** se začne dne 1. februarja t. l. na kliniki v Graecu. Natančnejša pojasnila daje mestni fizikat v Graecu.

* **Celjska zadružna zveza** vedno zatrjuje, da nima z nobeno politično stranko stika. Mi smo že izrekli nad tem svoj opravičeni dvom, ko je imenovala g. Kuneja revizorjem in ko je g. Jošt nastopil za Zvezo na ustanovnem zboru liberalne stranke v Celju. Sedaj nam zopet nek slučaj potrjuje naš dvom. V „Slov. Narodu“ in v „Narodnem Listu“, torej v kranjskem in štajerskem liberalnem glasilu, napadajo dr. Korošca, da ni hotel sprejeti plačanega inserata kot reklamo za celjsko „Zadružno zvezo“. Od kod so omenjeni listi izvedeli to odvrnitev inserata, če ne od celjske „Zadružne zveze“? Ali torej res nima „Zveza“ nobenega stika z liberalci? To naj verjame, kdor more! Če hoče „Zadružna zveza“ res, da ji zaupajo vse struje, naj bo nepriestranska! Tega sedaj ne moremo vsi trditi! Zato pa, nič ne more zahtevati, da bi mi delali reklamo za „Zvezo“, ki ima očitno zveze z liberalci!

* **Štetje domačih živali.** Vsi občinski uradi so dobili ukaz, poročati koliko domačih živali, (konjev, oslov, mul, govede, ovac, koz in svinj) je bilo koncem l. 1906. v njihovem področju.

* **Priloga današnjemu listu** je „Kmetovalec“, ilu strovan gospodarski list kranjske kmetijske družbe.

* **Lažnjivci pri „Narodni stranki“.** Kakor se razvidi iz dosedanjih števil liberalnega „Narodnega Lista“, našim liberalcem ni delo za narod glavna stvar, ampak boj proti neljubim jim osebam, tako tudi proti dr. Korošcu. V zadnji številki omenja ta „čisti“ list, da je dr. Korošec glasoval v neki zadevi pri posvetovanju v klubu proti predlogu poslanca Robiča in potem piše to glasilo celjskih poštenjakovičev tako le:

„Za predlog so glasovali Robič, Ploj in Vovšek. A čujte in strmite. „Slovenski Gospodar“, čegar šef je dr. Korošec, pa je v strahu pred volilci prinesel novice in laž, da je dr. Korošec glasoval za Robičev predlog, poslanca Vovška pa je sploh izpustil, kakor da ga v seji ni bilo. In še do danes ta laž ni popravljena. Živela Koroščeva poštenost.“

Tako piše „čisti“ celjski list. Sedaj pa si pogledjmo, kaj je „Slovenski Gospodar“ pisal! V št. 45. z dne 18. okt. 1906 poroča o tej zadevi tako le:

„Slovenska zveza“ se je v več sejah posvetovala o političnem položaju in o dvetretjinski večini, s katero bi se po želji Nemcev naj zabranila druga razdelitev volilnih okrajev.“

To je bilo vse, kar je naš list o tej stvari pisal. Trditve „Narodnega Lista“ so torej same nesramne laži. Naravnost zlagano je vse! Kako naj popravljajo dr. Korošec, česar ni pisal niti on, niti naš list? Kje je torej strah pred volilci, o katerem tako radi pišejo celjski koncipienti? Pač samo v njihovi domišljiji! In da dr. Korošec nikakor ne more biti šef našega lista, kadar je na Dunaju, da še list čita le, ko je že tiskan, to zna menda najbolj omejeni pristaš nove stranke! Spindler in dr. Kukovec, čestitamo vama, da imata take lažnjivce med svojimi najboljšimi pristaši!

* **Kaj je s slovensko kmetijsko šolo?** Na interpelacijo slovenskih poslancev zaradi slovenske kmetijske šole je odgovoril deželni glavar, da je deželni odbor že sklenil pogodbo z dosedanjimi posestniki, ki pa so ostali do konca l. 1906 v posesti, in da se je obrnil za podporo do vlade. V prihodnjem zasedanju se predloži tozadeven predlog.

* **Plačevanje davkov v l. četrtletju:** 1. Zemljiški davek, hišni in hišnonajemniški davek ter petdostotni davek najemnine onih hiš, ki so popolnoma ali deloma oproščene najemniškega davka, se morajo plačati in sicer: prvi mesečni rok do 31. jan., drugi do 28. svečana, tretji do 31. marca 1907. 2. Splošni dohodninski davek in dohodninski davek podjetij, ki so vezana podajati letni obračun: prvo četrtletje se plača 1. prosinca 1907.

Mariborski okraj.

m Maribor. Draginja v Mariboru zelo narašča. Sedaj so sklenili tudi mariborski zdravniki, da zahtevajo od 1. t. m. naprej za vsak obisk 2 K, na domu 3 K in po noči trikratni znesek, torej 9 K.

m Z blaznel je dninar Bernhard Filip iz Št. Lovrenca pri Mariboru, ki je bil zaradi požiga pri mariborskem okrožnem sedišču v preiskovalnem zaporu.

m Umrl je v Hočah dne 30. m. m. krojač Peter Kresnik v 72. letu svoje dobe. Pogreb je bil v torek.

m Maribor. Nekdanji trgovec Franc Holasek je je dne 25. m. m. umrl.

m Slovenska čitalnica v Mariboru. Mogoče, da bi bil za tega ali onega Silvestrov večer v Slovenski čitalnici mariborski že prijetnejši zaradi posebnega duševnega razpoloženja, veleprijetne družbe itd., ampak mi menimo Silvestrovega večera, ki bi bil v gotovi meri splošno za vse prijeten, takega nam je čitalnica zopet zadnjikrat nudila

ogromnim košem v hlev za njim. Ko zapazi Janeza, se začne smejeti: „Zdaj pa le hitro začniva. Pa jaz ne bom kriv, če si prete požgeva.“

„Le bodi brez skrbi“, odgovori Janez, „in ne blebetaj preveč pri Škrpanu.“

„No, tako pameten sem jaz tudi“, odgovori hlapec. — Nato začneta delo.

Na dno koša deneta nekaj sena, nato stopi Janez v koš ter se vsede prav mehko na seno. Črez njega pokrije Miha kos rjuhe in naloži slame, dokler ni koš popolnoma poln. Nato vzame koš na hrbet in hajd ž njim na pot.

„Je težko, Miha?“ vpraša Janez iz koša.

„Kaj še — kakor perje“, odgovori hrust.

Miha nese Janeza v košu nsravnost k Škrpanu.

Tamkaj so ravno pri obedu, ko vstopi Miha in zatrobí: „Bog daj srečno novo leto.“ Nato sname koš s hrbita in ga postavi na tla. Vsi se spuste v smeh.

„Hej Miha, kaj si nam slame prinesel?“ vpraša Urškin brat.

„Ne, — je še nekaj drugega notri“, odgovori hlapec, „slame sem samo naložil, da mi ne zmrzne. Saj je vražje mrzlo zunaj — še ogenj v pipi mi je skoraj zmrznil. Janez vam želi vsem skupaj veselo in srečno novo leto, posebno pa Urški; — in tukaj je nekaj malega za njo poslal.“ S temi besedami vzdigne zopet koš in ga postavi za peč.

Urška postane rudeča kakor kuhan rak in jezno sikne: „Ta — naj raje obdrži svoja darila zase. To voščilo ne velja; saj sva se dogovorila, da mora sam priti ter me prehiteti z voščilom. Kar tako se ne dam nasfarbati, ne!“

„No, no, — ne tako vroče, Urška“, jo miri Miha, „o farbanju tukaj še misli ni. In če je Janez s teboj prijazen in dober, ni lepo od tebe, da se držiš, kakor razdražen puran. Le pogledj, kaj sem ti prinesel; tu boš gledala!“

„Pa nisem radovedna“, reče črez ramo Urška. A vendar trepeče od radovednosti na vsem životu.

„Na, Miha, povej — kaj imaš v košu“, vpraša radovedno dekla — „imaš vino?“

„Vino! tega pa ne bi pustil tako dolgo v košu“, odvrne Miha.

„Kaj drugega sladkega?“ vpraša nekdo drugi.

„Ne, nekaj kislega, ko kisló zelje“, odvrne Miha.